

**Dutch Coalition on
Disability and Development
Inclusion works**

Jaarplan 2018

Dutch Coalition on Disability and Development

Havensingel 26

5211 TX 's-Hertogenbosch

www.dccd.nl

@dcd_nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Doel en uitgangspunten DCDD
- 3.1 Hoofdpijnen 2018
- 3.2 Verder in 2018
- 3.3 Intern onderhoud
4. Planning
5. Begroting

1 Inleiding

Anno 2018 is de wereld rondom DCDD volop in beweging. Structurele armoede en voortdurende conflicten zorgen wereldwijd voor veel menselijk leed, in het bijzonder bij mensen met een beperking. Landen waar leden van DCDD actief zijn ondervinden hier dagelijks de gevolgen van. Het belang van inclusieve ontwikkelingssamenwerking blijft onverminderd groot.

Ook op nationaal niveau speelt er veel. Sinds eind 2017 heeft Nederland een nieuwe regering en begin 2018 wordt duidelijk wat de nieuwe beleidskaders voor BuHaOS zijn. Het belang van inclusie van mensen met een beperking is in 2017 via uiteenlopende wegen onder de aandacht gedacht van beleidsmakers en dat zal ook in 2018 blijven gebeuren. Een gunstig aanknopingspunt is dat het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' zich, in de ontwikkelingssamenwerking-paragraaf, duidelijk uitspreekt voor het realiseren van duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties voor 2030 (de SDG's). Ook wordt SRGR als speerpunt van armoedebestrijding benoemd. Hier liggen kansen voor leden van DCDD. Naast de SDG's biedt ook het VN-verdrag handicap (UNCRPD) vele aanknopingspunten. Kortom: het thema is geagendeerd en staat bij meerdere beleidsmakers op de kaart, maar er is nog veel werk te verrichten.

Obstakels zijn er genoeg. De nadruk van het algehele buitenlandbeleid ligt op het indammen van de vluchtelingenstroom naar Europa, met als risico dat de meer ontwikkelingsgerichte aspecten van het beleid minder aandacht krijgen. Daarnaast blijkt er in de praktijk veel onduidelijkheid te zijn over hoe de ambities van de SDG's en de bepalingen in het VN-verdrag handicap moeten worden geconcretiseerd. DCDD wil meer richting aanbrengen in debat en het proces naar een meer inclusief beleid versnellen, door eerst goede voorbeelden uit de achterban van DCDD-leden te verzamelen, ontsluiten of te ontwikkelen en vervolgens een actieve lobby te voeren richting beleidsmakers en politici.

Waar 2017 getekend werd door veranderingen (verkiezingen en wisseling van de wacht bij staat 2018 voor DCDD in het teken staan van consolideren en uitbouwen. Het uitbouwen bestaat uit het smeden van strategische partnerschappen en het aanjagen van projecten rondom de speerpunten die op de laatste ledenbijeenkomst van DCDD voor 2018 zijn benoemd. Het consolideren richt zich op het onderhoud van het bestaande netwerk en communicatiemiddelen. In dit jaarplan treft u een uitwerking van de plannen van DCDD voor 2018, en de bijbehorende planning en begroting.

2 Doelen en uitgangspunten DCDD

De kerndoelen van DCDD:

- 1) DCDD streeft naar meer bewustwording van het belang van inclusie van mensen met een beperking in ons ontwikkelingssamenwerkingsbeleid;
- 2) Om mensen met een beperking zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen is blijvende aandacht en energie nodig voor het opbouwen en delen van kennis;
- 3) Op termijn is alle beleid ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking volledig inclusief.

Beleid komt tot stand op vele verschillende niveaus met allerlei spelers en in uiteenlopend tempo. De afgelopen jaren is het thema inclusie hoger op de politieke agenda gekomen, maar onduidelijk is hoe een en ander daadwerkelijk geconcretiseerd gaat worden of uitgevoerd wordt. Voor DCDD ligt een taak om hier (mede) vorm aan te geven of een vinger aan de pols te houden. Waar het speelveld zich kenmerkt door een veelheid aan aanverwante organisaties en platforms (vaak met een ietwat afwijkende agenda en doelgroep) is het zaak dat DCDD weloverwogen en kritisch allianties sluit. Vanuit die basis kan een gerichte lobby worden gevoerd.

Om de doelen te bereiken zet DCDD daarnaast haar ledennetwerk gericht in. Zij worden betrokken in strategische samenwerkingen met niet-leden om op die manier de slagkracht te vergroten. Van leden wordt een actieve inzet verwacht in de verschillende mogelijkheden die door DCDD en partners in 2018 worden ontplooid. Niet-leden komen in aanmerking voor een strategisch partnerschap als zij tijd en ruimte vrijmaken om een project mogelijk te maken en als er aantoonbare meerwaarde wordt gecreëerd door samenwerking.

Voor 2018 is er een aantal enkele onderwerpen waar DCDD al strategische partners voor gevonden heeft. In deze gevallen heeft DCDD al een relatie opgebouwd rondom een speerpunt dat in 2018 verder wordt uitgebouwd. Andere speerpunten van DCDD zijn nog minder concreet uitgewerkt: gedurende het jaar moet blijken of er voldoende animo onder de leden is om zich hier actief in te zetten. Vanuit organisatorisch oogpunt is het verstandig om DCDD slechts van één initiatief kartrekker te laten zijn. Bij de andere initiatieven is de kartrekker (bij voorkeur) een van onze leden en beperkt DCDD zich tot een ondersteunende en verbindende rol.

DCDD richt zich primair op het Nederlandse speelveld (maatschappelijke organisaties, ambtenaren, politiek en media) en wordt inhoudelijk gevoed door haar leden. De leden worden op hun beurt gevoed door partners in ontwikkelingslanden of door koepelorganisaties waar zij bij aangesloten zijn. DCDD is kritisch ten aanzien van lidmaatschappen van netwerken: alleen dan wanneer er onmiskenbaar meerwaarde is verbonden aan lid worden van een netwerk, zal DCDD dat doen. Bestaande lidmaatschappen worden eveneens kritisch geëvalueerd.

3.1 Hoofdpijnen 2018

Op de laatste ledenbijeenkomst van DCDD zijn speerpunten voor 2018 benoemd. Deze speerpunten zijn vertaald in een aantal lijnen. Voor een deel zijn deze lijnen verder uitgewerkt en zijn reeds strategische partners aangezocht om aan de slag te gaan. Het andere deel betreft punten die weliswaar werden geagendeerd door de leden, maar waar DCDD niet zelf de kar kan trekken (vanwege organisatorische beperkingen en/of omdat een DCDD-lid inhoudelijk veel sterker is gepositioneerd) of waarvan op dit moment nog niet duidelijk is welke concrete mogelijkheden er zijn voor DCDD. Deze onderwerpen moeten, in nauw overleg met het bestuur, betrokken werkgroepen en de leden gaandeweg het jaar verder worden uitgewerkt.

Lijn A	Platform Leave No One Behind - data & disability
---------------	---

Over platform Leave No One Behind: dit door Spindle/Partos ondersteunde platform is een informeel netwerk van ongeveer 40 organisaties. De coördinator DCDD is voorzitter van het platform. Zes keer per jaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor telkens 15 tot 20 deelnemers. De naam van het platform is sterk: het overkoepelende thema van de SDG's. Verder is het ledenbestand behoorlijk divers en er zit gezonde energie in. Voor DCDD is bijzonder relevant dat disability inclusion tot belangrijkste thema is benoemd.

Binnen het platform ontstaan thematische samenwerkingsverbanden. Nadat een probleem werd benoemd en uitgediept - gebrek aan betrouwbare data over inclusie van mensen met een beperking is een drempel op naar weg naar effectieve hulp & ondanks de SDG's, het UNCRPD en een motie vanuit de Tweede Kamer (Motie Diks) wordt er weinig vooruitgang geboekt op dit vlak – is er een werkgroep ontstaan binnen het platform Leave No One Behind met daarin een stevige voortrekkersrol van DCDD-leden. Voor 2018 is reeds een constructieve en praktisch ingerichte agenda (met planning) opgezet met als doel - in samenwerking met het ministerie en relevante (internationale) organisaties - een begin te maken met data disaggregation en monitoring. Het voornemen is om binnen het platform meer thema's op deze praktische wijze op te pakken.

DCDD wil, vanuit platform LNOB, in 2018 de kartrekkers van dit soort initiatieven meer ondersteunen, o.a. door actief verbindingen te leggen met andere organisaties en door het (mede)organiseren van bijeenkomsten en consultaties.

Platform LNOB biedt veel potentie om de doelstellingen van DCDD te realiseren. In 2018 wil DCDD meer tijd investeren in het uitbouwen van het platform, zodat DCDD kartrekker kan worden van het platform en aanjager/ondersteuning van daaruit ontstane initiatieven, met Spindle/Partos als partner.

Lijn B	SRHR en Disability
---------------	---------------------------

Strategische samenwerking Sharenet en DCDD

Eind november 2017 heeft DCDD samengewerkt met Sharenet Nederland rond de expertmeeting met VN-rapporteur Catalina Devandas en de productie van het boek 'Everybody matters'. Sharenet is een relevant netwerk van SRHR-organisaties en heeft als doel kennis te delen. Een van de uitkomsten van het bezoek van Devandas was dat SRHR- en disability organisaties elkaar meer moeten opzoeken.

Sharenet en DCDD hebben recent in de evaluatie van de samenwerking uitgesproken om in 2018 meer samen te gaan werken. Sharenet organiseert enkele thematische bijeenkomsten waarbij DCDD-leden worden opgenomen in de voorbereidende werkgroep. De SRHR-werkgroep die betrokken was bij de productie van 'Everybody matters' zal hiervoor worden uitgenodigd. Daarnaast willen DCDD en Sharenet in het najaar van 2018/voorjaar 2019 een grote bijeenkomst organiseren rondom SRHR en Disability. Sharenet is kartrekker van de bijeenkomsten; DCDD positioneert haar leden en ondersteunt daar waar noodzakelijk.

Over Sharenet: dit kennisnetwerk dat werkt vanuit het KIT is qua organisatieomvang vergelijkbaar met DCDD maar heeft als belangrijk verschil (naast de SRHR-invalshoek) dat Sharenet geen politieke standpunten inneemt en geen lobby voert richting de politiek. Politieke statements zijn voor rekening van de individuele leden, aldus Sharenet.

In aanloop naar de presentatie van het beleid van de nieuwe minister (en daarna) voedt DCDD relevante ambtenaren met argumenten en voorbeelden van hoe inclusie van mensen met een beperking in beleid vertaald kan worden. DCDD zet zich in om via verschillende kanalen, waar mogelijk samen met Sharenet(leden) en op uiteenlopende wijze het belang van inclusie naar voren te brengen.

Zoals Devandas tijdens haar werkbezoek aan BuZa concludeerde: SRHR is een hele goede kans om met disability inclusion te beginnen. Het doel van DCDD is om de SRHR-programma's die BuZa financiert zo inclusief mogelijk te maken, door de relatie met Sharenet te versterken, door vanuit de leden goede voorbeelden uit andere landen aan te dragen en door deel te nemen aan SRHR-bijeenkomsten die BuZa mede organiseert (zoals de aidsconferentie in de zomer).

Lijn C	Schaduwrapportage UNCRPD
---------------	---------------------------------

Strategische samenwerking Alliantie en DCDD

Twee jaar na ratificatie, uiterlijk in juli 2018, dient de Nederlandse overheid een eerste rapportage over de implementatie van het UNCRPD bij het Comité inzake de rechten van personen met een beperking aan te leveren. Het College voor de Rechten van de Mens levert haar eigen (zelfstandig opgestelde) rapportage. Parallel wordt door een alliantie van organisaties van mensen met een beperking en NGO's een schaduwrapportage georganiseerd. Dit verslag wordt meegenomen in de beoordeling van het Comité.

DCDD is door de Alliantie betrokken bij de schaduwrapportage en DCDD-leden worden door de Alliantie uitgenodigd om via een bottom-up werkwijze een gezamenlijke rapportage maken met en namens mensen met een beperking en hun representatieve organisaties in Nederland in samenwerking met Ngo's betrokken bij disability issues. De alliantie is kartrekker, DCDD verbindt haar netwerk. Begin 2019 is het proces afgerond.

Lijn D Lobby en Advocacy

Naast het verzilveren van uitkomsten van bovengenoemde speerpunten zet DCDD zich in voor een meer algemene inclusie-lobby. DCDD is aangesloten bij verschillende allianties die zich specifiek op het beïnvloeden van beleid richten:

- Het *Breed Mensenrechten Overleg* – Doel DCDD is om hierbinnen de positie van mensen met een beperking blijvend onder de aandacht te brengen, o.m. tijdens het ambtelijk overleg en het gesprek met de minister van Buitenlandse Zaken.
- De *Coalitie voor Geestelijke Gezondheidszorg en Psychosociale Steun* (w.o. WarChild) wil dat de overheid middelen vrijmaakt voor de integratie van psychosociale steun en traumahulp in de verschillende onderdelen van het beleid en reactie op een noodsituatie. DCDD is aangesloten.
- *Adopteer een SDG* – Doel van DCDD is door middel van deze campagne meer aandacht te genereren voor de VN-werelddoelen; om directer toegang te krijgen tot Kamerleden, en het overkoepelende thema Leave No One Behind te versterken.
- *Platform Leave No One Behind* – dit platform van enkele tientallen organisaties heeft de potentie om de komende jaren de SDG-agenda en het belang van inclusieve ontwikkeling stevig op de agenda te houden. In 2017 werd het platform getrokken door DCDD en Partos/Spindle maar inmiddels nemen verschillende leden (onder de vlag van LNOB) het initiatief. Deze trend wil DCDD in 2018 verder stimuleren.

Daar waar nodig en mogelijk zet DCDD zich tevens in om op ad-hoc basis beleid te beïnvloeden door middel van het schrijven van een brief aan de minister, deelname aan campagnes, het schrijven van een opiniestuk of andersoortig politiek initiatief.

3.2 Verder in 2018

Onderstaande thema's werden geopperd tijdens de ledenvergadering. In 2018 wordt bekeken of er onder de leden bereidheid is om kartrekker te worden.

Inclusieve noodhulp

Te vaak is noodhulp niet toegankelijk voor mensen met een beperking door een gebrek aan kennis, middelen en bewustzijn. Door kennisopbouw en het verzamelen en verspreiden van praktische oplossingen wil DCDD bijdragen aan het meer inclusief maken van noodhulp. Een klein deel van de DCDD-leden heeft specifieke ervaring met noodhulp: met hen vindt vervolgoverleg plaats.

Midden-Oosten

Het conflict in het Midden-Oosten leidt tot een humanitaire ramp. Grote aantallen vluchtelingen hebben behoefte aan hulp. Ons ontwikkelingsbeleid richt zich in toenemende mate op deze landen, waar eerder meer nadruk lag op traditionele ontwikkelingslanden in Afrika en Azië. Wat betekent dit voor DCDD?

Economische inclusie – Handelsmissies, landenbezoek en ambassades

Inclusie groei is een thema dat steeds meer aandacht krijgt, ook bij Nederlandse bedrijven die wereldwijd actief zijn. In 2018 vinden er weer verschillende bezoeken plaats, zowel handelsmissies als werkbezoeken van Kamerleden, in landen waar leden van DCDD actief zijn. Meerder leden hebben aangegeven graag hun lokale partners aan zo'n bezoek te koppelen. Ook bij het platform LNOB bestaat behoefte om dit onderwerp op te pakken, bijvoorbeeld door goede lokale voorbeelden van economische inclusie actief aan ambassades kunnen koppelen.

3.3 Intern onderhoud

Om een netwerkfunctie te kunnen vervullen is een toegankelijke en goed functionerende website een vereiste. Enerzijds zijn er daarom onderhoudswerkzaamheden nodig: de huidige digitale middelen die DCDD gebruikt zijn verouderd, deels overbelast en niet getest op toegankelijkheid. Naast onderhoud kunnen er functionaliteiten worden toegevoegd aan de website, zoals een afgesloten gedeelte waar alleen leden de actuele stand van zaken kunnen zien en desgewenst zelf ook kunnen bijdragen kunnen leveren aan dossiers.

Eind 2017 is een eerste aanzet gemaakt voor een nieuwe mediastrategie (door Amber Bindels). Begin 2018 wordt deze in overleg met betrokken leden nader uitgewerkt en (na akkoord bestuur) geïmplementeerd. Voor zowel het onderhoud als het ontwikkelen van betere communicatiemiddelen zijn tijd en middelen nodig.

4 Planning

De planning voor komend jaar kan voor de eerste twee lijnen redelijk gedetailleerd worden gepresenteerd. Samen met de betrokken partners is hier reeds aan plan van aanpak en planning geformuleerd. In geval van lijn C is DCDD iets meer op afstand: de Alliantie is hier kartrekker en wacht op groen licht van subsidiegever (begin februari duidelijk). Tijdens de DCDD-ledenbijeenkomst voor de zomer wordt een tussenbalans opgemaakt en eventuele koerswijzigingen besproken.

2018	Lijn A LNOB Data	Lijn B Sharenet SRHR	Lijn C Alliantie Rapportage	Lijn D Netwerken Lobby	Intern Site Stichting
Jan	Planvorming DCDD/LNOB Redactie bijeenkomst Planvorming DataDis	Evaluatie 2017 en vervolg 2018	Overleg met kartrekker Alliantie	Deelname aan netwerken Gesprekken met politiek en ministerie Ad-hoc	Plan van aanpak Redactie brief 1
Feb	Jaaragenda & bijeenkomst LNOB Gesprekken bij BuZa en CBS Redactie consultatie	OK op vervolg Betrekken leden Redactie thematic meeting 1	OK op vervolg Informeren leden	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	OK Plan van aanpak Herbouw site Kwartaalbrief 1 Opschonen maillijst
Mrt	Netwerk uitbouw Redactie bijeenkomst Start consultatie Redactie Expertmeeting	Uitbouw netwerk Redactie thematic meeting 1	Betrekken leden Vormen van werkgroepen Start fase 1	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	Herbouw site Schone maillijst Testen tools Vergadering DCDD bestuur
Apr	Bijeenkomst Identificeren follow-ups Netwerk uitbouw Consulatie Redactie Expertmeeting	Thematic meeting 1 Redactie meeting 2	Werkgroepen Redactie meeting	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	Site omzetten Testen tools Redactie brief 2

Vervolg planning

2018	Lijn A LNOB Data	Lijn B Sharenet SRHR	Lijn C Alliantie Rapportage	Lijn D Netwerken Lobby	Intern Site Stichting
Mei	<p>Netwerk uitbouw Aanjager initiatief Redactie bijeenkomst</p> <p>Afronding consultatie Start fase 2 Redactie expertmeeting</p>	<p>Promotie</p> <p>Redactie Meeting 2</p>	<p>Werkgroepen Fase 1</p>	<p>Deelname aan netwerken</p> <p>Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc</p>	<p>Launch site Intro en promotie tools Kwartaalbrief 2</p> <p>Voorbereiden vergadering bestuur en ALV</p>
Jun	<p>Netwerk uitbouw Bijeenkomst Identificeren en ondersteunen follow-ups Redactie bijeenkomst</p> <p>Expert meeting</p>	<p>Thematic meeting 2</p> <p>Redactie meeting 3</p>	<p>Werkgroepen Fase 1 Meeting</p>	<p>Deelname aan netwerken</p> <p>Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc</p>	<p>Vergadering DCDD bestuur</p> <p>DCDD Leden Bijeenkomst</p> <p>Plan 2018-II</p>
Juli	<p>Redactie bijeenkomst Ondersteunen follow-ups</p> <p>Midterm evaluatie</p>	<p>Midterm Evaluatie</p> <p>Redactie meeting 3</p>	<p>Benaderen leden Voorbereiden en start fase 2</p>	<p>Bijlezen Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie</p>	<p>Uitrollen plan 2018-II</p> <p>Redactie brief 3</p>
Aug					
Sep	<p>Bijeenkomst Identificeren en ondersteunen follow-ups</p>	<p>Thematic meeting 3</p> <p>Redactie Event SRHR/DIS</p>	<p>Werkgroepen Fase 2 Meeting</p>	<p>Deelname aan netwerken</p> <p>Gesprekken politiek en ministerie</p> <p>Ad-hoc</p>	<p>Kwartaalbrief 3</p> <p>Vergadering DCDD bestuur</p>

Vervolg planning

2018	Lijn A LNOB Data	Lijn B Sharenet SRHR	Lijn C Alliantie Rapportage	Lijn D Netwerken Lobby	Intern Site Stichting
Okt	Redactie bijeenkomst Ondersteunen follow-ups	Redactie Event SRHR/DIS Promotie	Start fase 3 Werkgroepen Bijeenkomst	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	
Nov	Bijeenkomst Identificeren en ondersteunen follow-ups	Promotie Event SRHR/DIS	Werkgroepen Fase 3	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	Vergadering DCDD bestuur DCDD Leden Bijeenkomst
Dec	Redactie bijeenkomst Ondersteunen follow-ups	Evaluatie en mogelijk vervolg	Afronding fase 3 Concept rapport Event	Deelname aan netwerken Gesprekken politiek en ministerie Ad-hoc	Plan 2019

5 Begroting

Uitgaven 2018

		2018
		(EURO)
Totale uitgaven		78.691
Structurele kosten		
Coördinator DCDD	54.000	
Reiskosten	2.000	
Ondersteuning com/adm	4.000	
Ondersteuning financiën	4.000	
Deelnemersbijeenkomsten	1.000	
Bankkosten en verzekeringen	200	
<i>Subtotaal</i>		<i>65.200</i>
Incidentele kosten		
Maximale bijdrage DCDD aan thematische projecten	10.000	
Website reparatie	2.500	
<i>Subtotaal</i>		<i>12.500</i>
Lidmaatschapskosten		
Partos	579	
BMO	412	
<i>Subtotaal</i>		<i>991</i>

Inkomsten 2018

		2018
		(EURO)
Deelnemersbijdragen		78.691
Kernleden	75% van totale kosten	
	59.018	Verdeling onder kernleden
Lilianefonds	32.460	55 %
Leprastichting	14.755	25 %
Light for the World	8.853	15 %
Karuna	2.950	5 %
Overige leden	25% van totale kosten	
	19.673	Verdeling onder leden
Dorcas	4.368	22,2%
Healthnet TPO	4.368	22,2%
ICCO/Kerkinactie	4.368	22,2%
Royal Dutch Kentalis	865	4,4%
Leprazending	1770	9%
Medisch Comité Nederland-Vietnam	865	4,4%
Prisma	177	0,9%
Soft Tulip	865	4,4%
Wilde Ganzen	1770	9%
Individuele deelnemers	257	1,3%